

Status for vaksinasjon av gravide og planer fremover

Margrethe Greve-Isdahl
Overlege, leder BVP
Vaksinedagen 11/02/2026

MIST
Maternal Immunization Surveillance Team

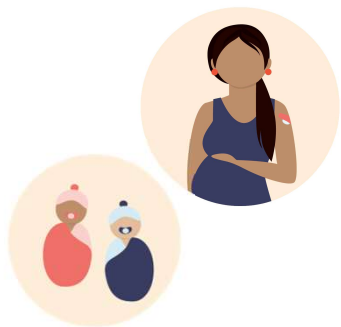

Vaksinasjonstilbudet til gravide er organisert ulikt

- Kikhostevaksine (dTp) til gravide er en del av barnevaksinasjonsprogrammet (BVP)
- Influensavaksine til gravide er en del av voksevakinasjonsprogrammet (VVP)
- Har dette betydning for oppslutningen?

Den norske suksessformelen for BVP

- Høy tillit til helsesykepleiere, jordmødre + helsemyndigheter
- Frivillig
- Universelt helsetilbud gjennom helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- Tett dialog FHI – Helsesykepleiere, leger, jordmødre i vaksinerådgivningen
- Nasjonale innkjøpsordninger og distribusjon
- SYSVAK!

Dette gjelder jo også influensa?

- Høy tillit til helsesykepleiere, jordmødre, leger + helsemyndigheter
- Frivillig
- Universelt helsetilbud gjennom helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- Tett dialog FHI – Helsesykepleiere, leger, jordmødre i vaksinerådgivningen
- Nasjonale innkjøpsordninger og distribusjon
- SYSVAK!
- Egenbetaling
- Ulikt organisert i kommunene?

Tidsnær overvåkning av vaksinasjonsoppslutning

Metode:

Kobling av helseregisterdata for vaksiner (SYSVAK), fødsler (MFR) og kode for rutine-ultralyd i 2.trimester (NPR)

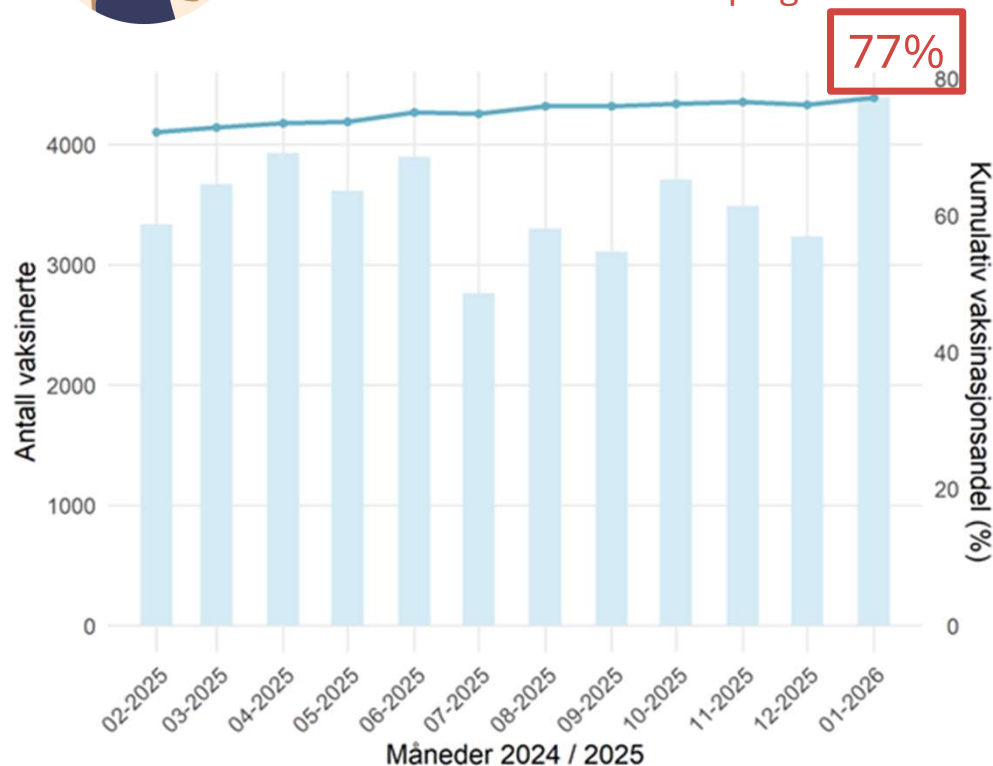

SYSVAK = Nasjonalt vaksinasjonsregister. MFR = Medisinsk fødselsregister. NPR = Norsk pasientregister. GU = gestasjonsuke

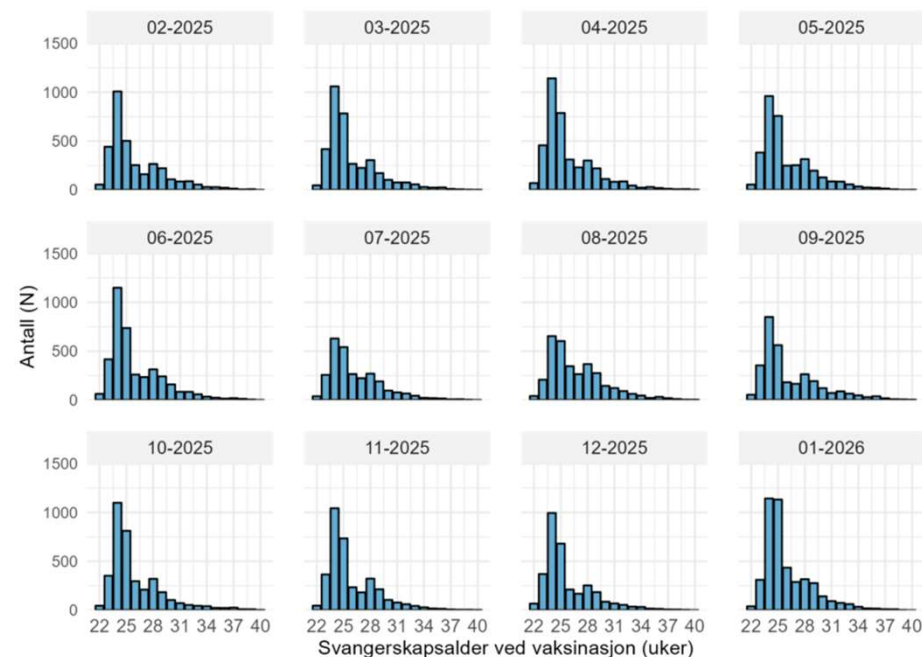

Maternell vaksinasjon mot kikhoste 30. jan 2026

Preliminære data basert på gravide som har vært til 2.trimester ultralyd

Søyler: Antall vaksinerte per måned
Linje: Andel vaksinerte kvinner i målgruppen (≥22 GU til termin)

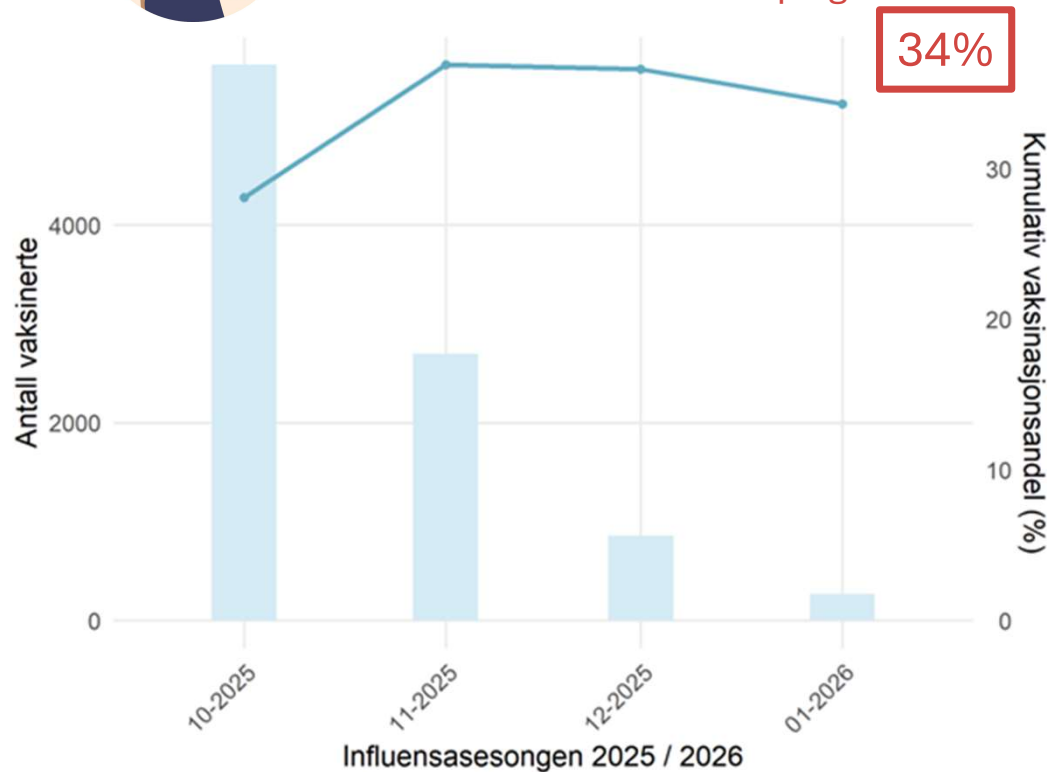
Søyler: Antall vaksinerte per GU 22 - 40
Hvert panel er 1 md fra februar 2024-januar 2026

103 788 i målgruppen i perioden 1.mai 2024-30. januar 2026 og **80 101** kvinner fikk kikhostevaksine

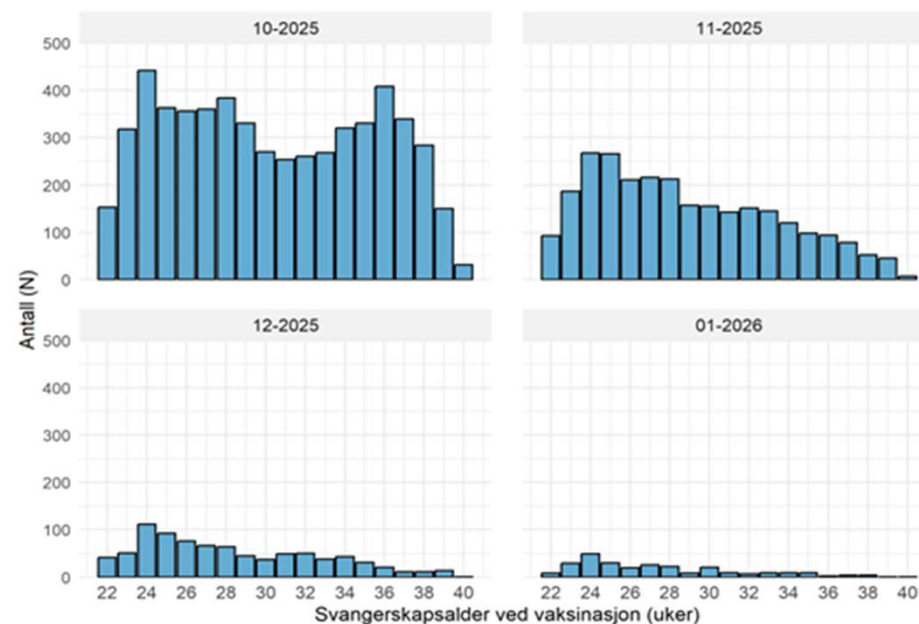

Maternell vaksinasjon **mot influensa** 30. jan 2026

Preliminære data basert på gravide som har vært til 2.trimester ultralyd

Søyler: Antall vaksinerte per måned
Linje: Andel vaksinerte kvinner i målgruppen
(≥22 GU til termin)

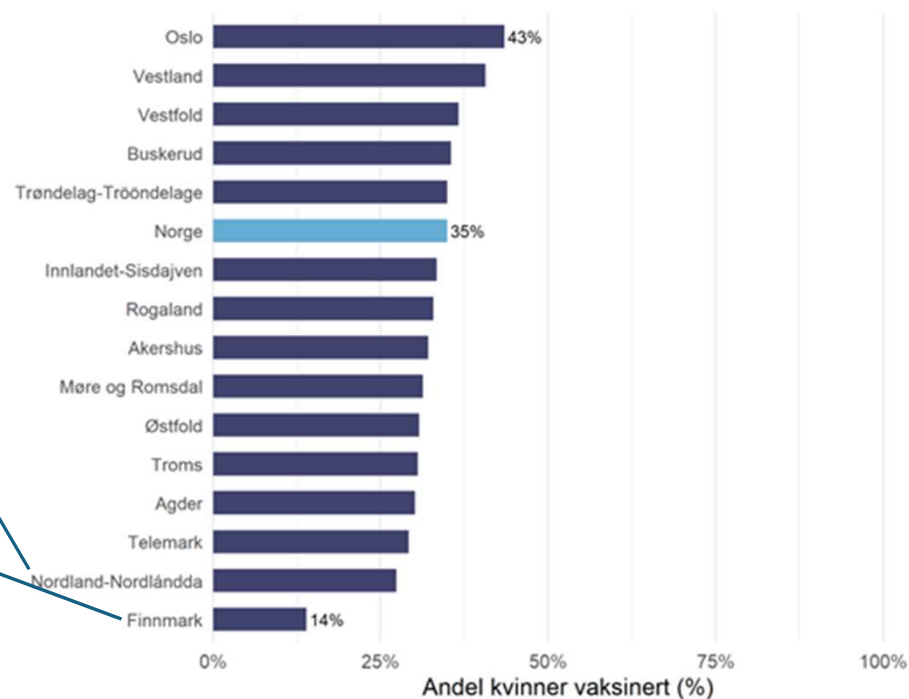
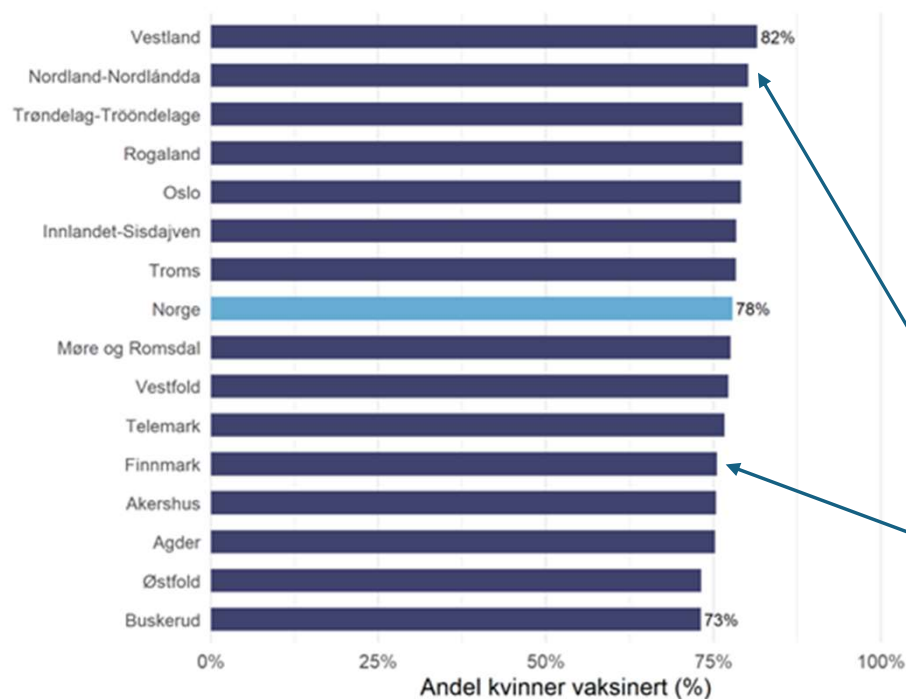
Søyler: Antall vaksinerte per GU 22 - 40
Hvert panel er 1 md fra oktober 2025 – januar 2026

9 441 gravide av totalt **27 540** i målgruppen er vaksinert i tidsperioden 1.oktober – 30.januar 2026

Kikhoste vs influensa, 2025/2026

Preliminære data på gravide som har vært til 2.trimester ultralyd

Kikhoste

Andel vaksinerte gravide (≥ 22 GU)
som har vært til ultralyd i 2.trimester siste 12 md

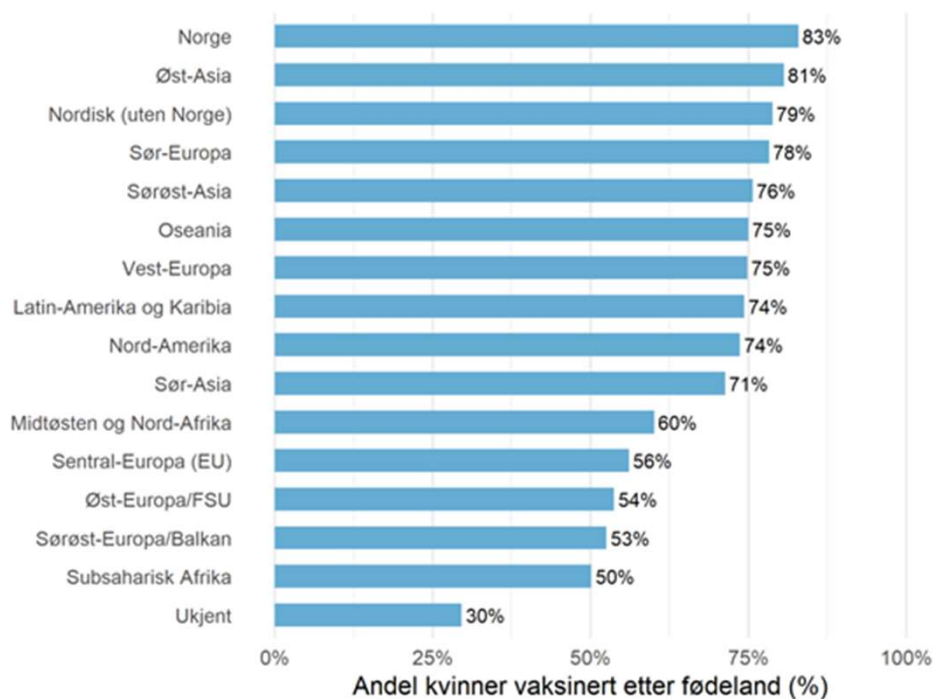
Influensa

Andel vaksinerte gravide (≥ 22 GU) i perioden
Uke 40 2025-30. januar 2026

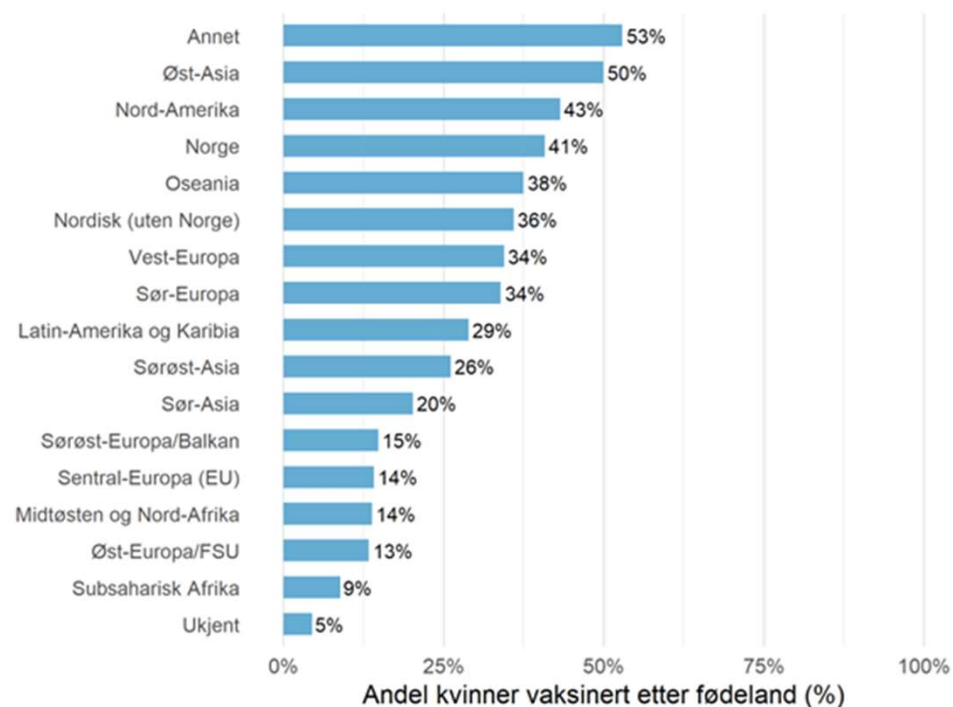
Kikhoste vs influensa, 2025/2026

Preliminære data på gravide som har vært til 2.trimester ultralyd

Kikhoste

Andel vaksinerte gravide (≥ 22 GU)
som har vært til ultralyd i 2.trimester siste 12 md

Influensa

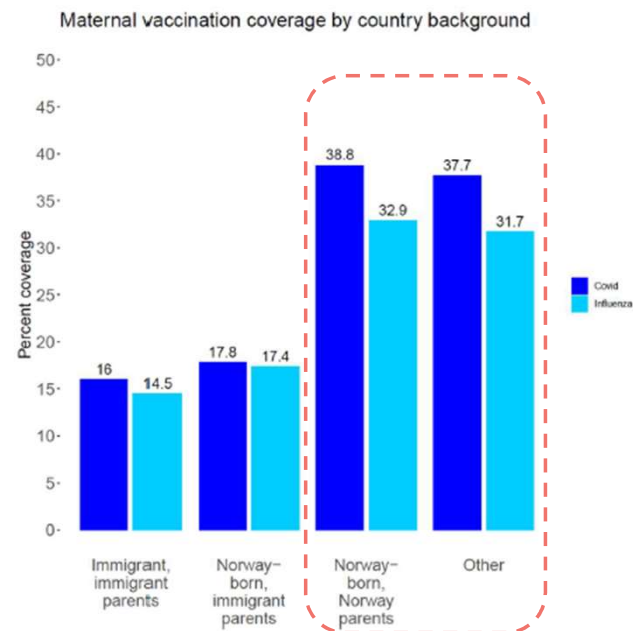
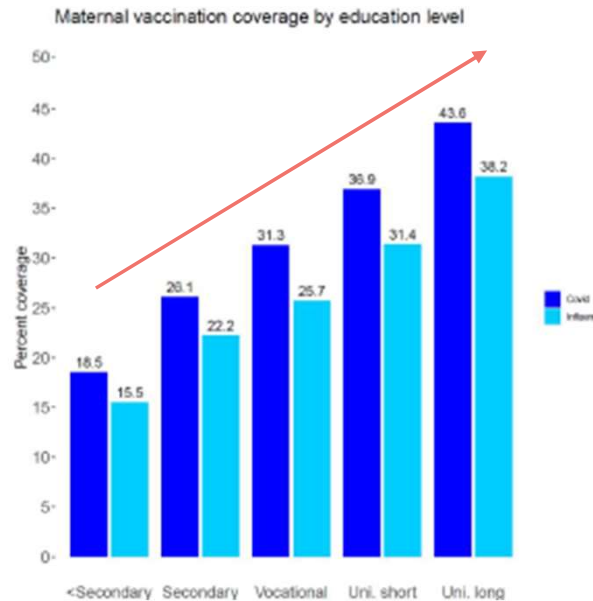
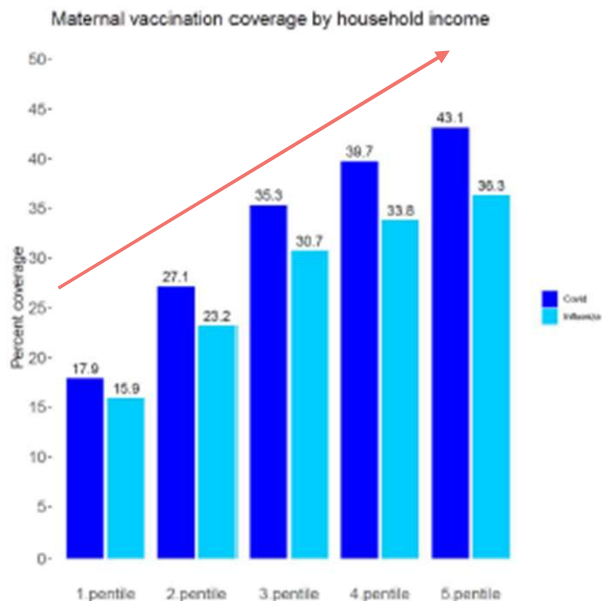
Andel vaksinerte gravide (≥ 22 GU) i perioden
Uke 40 2025-30. januar 2026

Ulik vaksinasjonsdekning blant gravide

En registerstudie med data for influensa- og covid-19 vaksinasjon fra sesongen 2021/2022 viser at vaksinasjonsdekning er høyere hos > 50.000 gravide med (Hansen et al, Vaccine 2025)

- Høyere inntekt
- Høyere utdanning
- Er norskfødte med norske foreldre el utenlandskfødte med norske foreldre
- Bor i Oslo

Organisering

FAFO-rapport fra 2024: kvalitativ studie med intervju av helsepersonell + gravide

Helsepersonell rapporterer: Organiseringen ↑ opptak og aksept

- Prioriteringsrekkefølge for gravide: 1. kikhoste; 2. influensa; (.....) korona
- Kikhostevaksinen lett å anbefale;
god organisering + kjent vaksine + de gravide er informert + **beskytter barnet**
- Influensavaksinen er lite kontroversiell, men ofte annet vaksinasjonssted + egenbetaling + gravide anser ikke influensa som risiko; mindre interessant

Gravide rapporterer: Kikhoste ansett som viktigst

- Tilbudet er lett tilgjengelig + god informasjon
- Det styrker anbefalingen at tilbudet er **prioritert som en fast del av svangerskapsomsorgen**
- Fremhever at vaksinen er viktig for barnet selv - «smugstart på BVP»

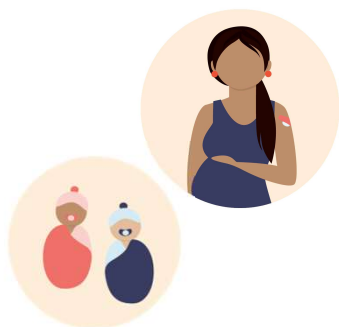

Oppsummering og planer fremover:

- Innføring av kikhostevaksine til gravide er basert på BVP og integrert i helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- Stort forbedringspotensiale for influensavaksinasjon av gravide, særlig fange opp uvaksinerte gravide i 3.trimester etter nyttår
OBS ved rutinekontroller i GU 28, 32, 36!
- **Ulik oppslutning** avhengig av landbakgrunn, økonomi, utdanning
- **Organisering** betyr mye for et godt basis-tilbud til alle

Nyttig informasjon

Oppdatert juni 2025

FHI Søk i Folkehelseinstituttet In English Meny

Vaksinasjonshåndboka

Du er i: Vaksinasjonshåndboka Innhold i Vaksinasjonshåndboka

Verktøykasse for et likeverdig vaksinasjonstilbud – håndbok for helsepersonell

Sist endret 06.06.2025

Tiltak kommunene og helsepersonell kan gjøre for å nå ut med informasjon og tilbud om vaksinasjon, slik at grupper med ulike forutsetninger blir i stand til å ta et informert valg.

Vaksinerådgivning
Vaksinerådgivningstelefonen er for helsepersonell.
Åpen alle hverdager kl. 13.00-14.30.
» Telefon: 21 07 70 00
» E-post: vaksine@fhi.no

Innhold på denne siden

- Et likeverdig tilbud om vaksine
- Husk tiltak for å redusere praktiske og logistiske barrierer
- Drivere og barrierer
- Verktøykasse for informasjonsformidling til grupper med ulike behov
- Helsepersonell har flere viktige roller i vaksinasjonsprogrammet
- Grupper som kan være sårbare for et lavere vaksineopptak
- Bruk brobyggere og ressurspersoner for å nå frem
- Referanser
- Endringshistorikk

<https://www.fhi.no/publ/2025/vaksinasjon-i-svangerskapet-20242025/>

